

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Факультет психології

Кафедра соціальної психології

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

***ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ТА ГРОМАДСЬКОГО
ТРЕНІНГУ
для студентів***

галузь знань	05 «Соціальна та поведінкові науки»
спеціальність	052 «Політологія»
освітній рівень	другий (магістерський)
освітня програма	Політологія
спеціалізація	-
вид дисципліни	вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	<u>2022/2023</u>
Семестр	III
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: Гришук Елісо Юріївна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

КИЇВ – 2022

Розробник: Грищук Елісо Юріївна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри соціальної психології

_____ (Алла КОВАЛЕНКО)

Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету психології

Протокол № 1 від «30» серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії _____ (Івалья АНАНОВА)

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від «31» _____ 2022 року № 2

Голова науково-методичної комісії _____ (Ірина МАСЛІКОВА)

«31» _____ 2022 року

1. Мета дисципліни – засвоєння студентами основних понять, принципів побудови та проведення соціально-психологічного та громадського тренінгів, а також оволодіння навичками застосовування тренінгових технологій на практиці.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

1. Знати процедуру та правила групового тренінгу; прийоми конгруентного міжособистісного спілкування; засоби самоаналізу та самопізнання;
2. *Вміти* встановлювати і підтримувати психологічний контакт з партнером у спілкуванні;
3. *Володіти* засобами саморегуляції емоційного стану.

3. Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна «Технології соціально-психологічного та громадського тренінгу» належить до переліку вибірових і вивчається в рамках підготовки магістрів за спеціальністю 052 «Політологія». Курс передбачає ознайомлення студентів із теоретичними засадами соціально-психологічного та громадського тренінгів як активних методів психологічного навчання та корекції, з'ясування умов і механізмів практичного вияву індивідуально-особистісних і комунікативноінтерактивних закономірностей у процесі взаємодії в тренінговій групі, оволодінні конкретними прийомами ефективного ведення тренінгу та спілкування з його учасниками, виявленні та подоланні власних особистісних і комунікативних проблем.

4. Завдання дисципліни полягає у формуванні у студентів складових інтегральної компетентності: здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог; загальних і спеціальних компетентностей.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей: загальні:

- ЗК1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК3. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

фахові:

- ФК7. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному рівні.
- ФК9. Здатність брати продуктивну участь у науковому співробітництві як на національному, так і міжнародному рівнях.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати:			

1.1	знати специфіку сучасних поглядів на зміст і динаміку тренінгу;	лекція, семінар, самостійна робота	виконання індивідуальних теоретичних завдань, усні відповіді/ , доповіді, презентації, складання проміжних форм контролю	10
1.2	знати психологічні особливості тренінгової групи та етапи тренінгового процесу;	лекція, семінар, самостійна робота	виконання індивідуальних теоретичних завдань, усні відповіді/ , доповіді, презентації, складання проміжних форм контролю	10
1.3	знати основні прийоми і техніки ведення ефективного соціальнопсихологічного та громадського тренінгу;	лекція, семінар, самостійна робота	виконання індивідуальних теоретичних завдань, усні відповіді/ , доповіді, презентації, складання проміжних форм контролю	10
	Вміти:			
2.1	вміти визначати доцільність і завдання соціально-психологічного тренінгу	лекція, семінар, самостійна робота	виконання навчальних завдань та складання проміжних форм контролю	10
2.2	вміти планувати тренінг (зокрема, для громади), ставити ціль і планувати засоби її реалізації,	лекція, семінар, самостійна робота	виконання навчальних завдань та складання проміжних форм контролю	10
2.3	вміти адекватно застосовувати прийоми і техніки ведення	лекція, семінар,	виконання навчальних	10

	соціально-психологічного та громадського тренінгу	самостійна робота	завдань та складання проміжних форм контролю	
	комунікація:			
3.1	створювати сприятливу психологічну атмосферу під час проведення тренінгу;	лекція, семінар, самостійна робота	усні відповіді, аналітична доповідь, письмова контрольна робота	10
3.2	передбачати динаміку розгортання групових процесів в соціальнопсихологічному та громадському тренінгу;	лекція, семінар, самостійна робота	усні відповіді, аналітична доповідь, письмова контрольна робота	10
	автономність та відповідальність:			
4.1	обирати стратегію і тактику поведінки тренера	лекція, семінар, самостійна робота	впровадження власного тренінгу	10
4.2	організувати оптимальну роботу тренінгової групи	лекція, семінар, самостійна робота	впровадження власного тренінгу	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.1	4.2
	Програмні результати навчання									
ПРН 5. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.	+	+	+	+	+		+		+	
ПРН8. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.	+	+		+	+			+		+
ПРН10. Брати продуктивну участь у науковому співробітництві як на національному, так і міжнародному рівнях.	+	+		+			+		+	

7.Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1-1.3), що складає 40 % від загальної оцінки та оцінювання практичної підготовки – результати навчання (вміння 2.1-2.3); (комунікація – 3.1-3.2); (автономність та відповідальність 4.1-4.2), що складає 60% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

1. **Усні відповіді, доповіді, презентації:** РН1.1, РН1.2, РН1.3 – 5/2 балів
2. **Виконання індивідуальних завдань (теоретичних, творчих):** РН 1.1., РН1.2, РН1.3, РН2.1, РН2.2, РН2.3 – 10/6 балів
3. **Творчі та репродуктивні завдання з самостійної роботи:** РН 1.1, РН1.2, РН1.3, РН2.1, РН2.2, РН2.3 – 10/6 балів
4. **Підготовка тренінгового заняття, його проведення:** РН3.1, РН3.2., РН 4.1, РН4.2 – 20/12 балів
5. **Проміжні форми контролю (МКР):** РН 1.1, РН1.2, РН1.3, РН2.1, РН2.2, РН2.3 – 15/10 балів

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усього навчального курсу. Загальна оцінка за семестр складається із балів, отриманих за аудиторну роботу (усні доповіді, доповнення та презентації на семінарах), виконанні індивідуальних завдань (теоретичних, творчих), самостійної роботи (творчі та репродуктивні завдання) та підготовки до тренінгових занять.

Всі види робіт за семестр мають у підсумку:

- в максимальному вимірі **60** балів
- в мінімальному вимірі **36** балів

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати завдання на семінар в письмовій формі.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі іспиту.

Іспит у вигляді білету – РН 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 - 24/40 балів

Максимальна кількість балів, які можуть бути отримані, - 40 балів по 100 бальній шкалі. Форма проведення – письмова. Види завдань – 2 відкриті питання та 1 творче завдання; при цьому відповідь на відкрите питання 1 оцінюється у 25 % (10 балів); відповідь на відкрите питання 2 – у 25% (10 балів), творче завдання – у 50 % (20 балів) від сукупної оцінки.

Мінімальний пороговий рівень екзаменаційної оцінки, за якої іспит вважається складеним, не може бути меншою за 24 бали. Умови допуску до іспиту. Студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше ніж 36 балів. Він допускається до іспиту за умови виконання 50 % передбачених планом практичних робіт.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестр (мінімум 36, максимум 60 балів) та екзаменаційної роботи (мінімум 24, максимум 40 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота) / залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 36 бали	Max – 60 балів
Усні відповіді, доповіді, презентації	До тем: 2,5	Min – 2	Max – 5
Виконання індивідуальних завдань (теоретичних, творчих)	До теми 1-6	Min – 6	Max – 10
Творчі та репродуктивні завдання з самостійної роботи	До тем 1-6	Min – 6	Max – 10
Підготовка тренінгового заняття, його проведення	До тем: 7, 8, 9, 10.	Min – 12	Max – 20
Письмова контрольна робота	До тем 1-6	Min – 10	Max – 15
Підсумкова оцінка з дисципліни		60	100

Критерії оцінювання:

1. Аудиторна робота:

Усна доповідь, презентація:

5 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу.

4-3 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності.

2-1-бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, має у відповіді суттєві неточності, фрагментарно та поверхово його викладає.

Доповнення / дискусія:

2бали – доповнення змістовне, конструктивно доповнює обговорення теми,

1бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію

Підготовка тренінгового заняття, його проведення:

18-20 балів - студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, апелює до поглядів відомих філософів, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість письмової роботи.

15-17 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність в письмовій роботі. Допускаються несуттєві неточності.

12-14 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі.

2. Самостійна робота:

Виконання індивідуальних завдань (теоретичних, творчих):

9-10 балів – студенти цілковито володіють матеріалом, вільно оперують теоретичними знаннями з курсу та здатні знаходити адекватні приклади. Також студенти демонструють високу ступінь самостійності у виконанні цих завдань та, водночас, обґрунтовують свої твердження на науково-достовірній літературі. Надаються належні посилання на цитовані фрагменти чи/та використані ідеї і твердження. Зроблені обґрунтовані висновки.

7-8 балів – робота здебільшого самостійна та демонструє достатнє володіння матеріалом для виведення коректних висновків, проте можуть мати місце методологічні неточності в інтерпретації аналізованих текстів.

6 балів – робота частково розкриває проблеми та здебільшого реферативна за змістом, існують суттєві помилки в роботі, що є наслідком незасвоєння матеріалу. Робота демонструє прогалини у засвоєнні навичок.

Творчі та репродуктивні завдання з самостійної роботи:

9-10 балів – студенти цілковито володіють матеріалом, вільно оперують теоретичними знаннями з курсу та здатні знаходити адекватні приклади. Також студенти демонструють високу ступінь самостійності у виконанні цих завдань та, водночас, обґрунтовують свої твердження на науково-достовірній літературі. Надаються належні посилання на цитовані фрагменти чи/та використані ідеї і твердження. Зроблені обґрунтовані висновки.

7-8 балів – робота здебільшого самостійна та демонструє достатнє володіння матеріалом для виведення коректних висновків, проте можуть мати місце методологічні неточності в інтерпретації аналізованих текстів.

6 балів – робота частково розкриває проблеми та здебільшого реферативна за змістом, існують суттєві помилки в роботі, що є наслідком незасвоєння матеріалу. Робота демонструє прогалини у засвоєнні навичок.

3. Проміжна тестова контрольна робота:

15 балів – правильна відповідь на 30 запитань закритого типу. За кожен правильну відповідь студент отримує 0,5 балів.

4. Іспит у формі білетів.

Максимальна кількість балів, які можуть бути отримані, - 40 балів по 100 бальній шкалі. Форма проведення – письмова. Види завдань – 2 відкриті питання та 1 творче завдання; при цьому відповідь на відкрите питання 1 оцінюється у 25 % (10 балів); відповідь на відкрите питання 2 – у 25% (10 балів), творче завдання – у 50 % (20 балів) від сукупної оцінки. Мінімальний пороговий рівень екзаменаційної оцінки, за якої іспит вважається складеним, не може бути меншою за 24 бали.

7.3 Шкала відповідності оцінок:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
<i>Модуль 1 „Теоретичні засади соціально-психологічного тренінгу”</i>				
1	Тема 1. Соціально-психологічний тренінг як форма і метод психологічної практики	2		6
2	Тема 2. Цілі, методи та механізми соціально-психологічного тренінгу	2	2	4
3	Тема 3. Принципи, умови та правила організації соціально-психологічного тренінгу	2		8
<i>Модуль 2, Розробка, впровадження та оцінка ефективності громадського тренінгу ”</i>				
4	Тема 4. Групова динаміка, її зміст та структура. Комплектація груп громадського тренінгу	2		6
5	Тема 5. Вимоги до ведучого груп громадського тренінгу та до його підготовки	2	2	8
6	Тема 6. Оцінка результатів ефективності впровадження громадського тренінгу	3		8
	Контрольна робота № 1	1		
<i>Модуль 3 „Практичні методи і прийоми соціально-психологічного та громадського тренінгу”</i>				
7	Тема 7. Тренінг самопізнання та самореалізації особистості		2	6
8	Тема 8. Тренінг професійної компетентності		2	6
9	Тема 9. Тренінг гендерної поведінки та взаємодії		2	6
10	Тема 10. Тренінг самовираження. Тренінг ініціативності.		2	6
	ВСЬОГО	14	12	64

Загальний обсяг *90 год.*, в тому числі:

Лекцій – *14 год.*

Семінари – *12 год.*

Самостійна робота – *64 год.*

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

1. The Psychology of Groups: The Intersection of Social Psychology and Psychotherapy research / Edited by Craig D. Parks and Giorgio A. Tasca, 2020, pp. 272.
2. Батанов О. В. Територіальна громада – основа місцевого самоврядування в Україні : монографія / Батанов О. В. – К., 2001.
3. Мороз Л. І. Професійно-психологічний тренінг : підруч. / Л. І. Мороз, С. І. Яковенко. – К. : ПАЛИВОДА А. В., 2011.
5. Найдьонова Л. А. Соціально-психологічні феномени створення територіальних спільнот / Найдьонова Л. А. // Практична психологія та соціальна робота. –2004. – №6. – С. 19-22.
6. Джонсон Д.В. Соціальна психологія: тренінг міжособистісного спілкування. – К., 2003.
7. Психологічні тренінги / Упоряд. О.Главник. – К., 2002.